

Asia: VN/13440/2019

Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön asetuksessa säädettäviin kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettaviin tietosisältöihin ja teknisiin kuvauksiin esitettävistä muutoksista koskien tilikautta 2022

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa yleisen lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausuntopyynnön VN/13440/2019 eri osa-alueita koskevat tarkemmat lausunnot on esitetty niille varatuissa lausunto-osioissa. Lausuntopyynnön ulkopuolisiin seikkoihin liittyen Rovaniemen koulutuskuntayhtymä haluaa lausua yleisemmin AURA-käsikirjan sisältöön sekä muun muassa ko. käsikirjassa annettuun ohjeistukseen koskien neljännesvuosiraportointia.

KKNR-raportointikokonaisuuden ensimmäisen neljännesvuoden raportointi tuli kuntatalouden toimijoiden suorittaa Valtiokonttorille 30.4.2021 mennessä. Rovaniemen koulutuskuntayhtymä, ja raportoinnin päävastuullisena kuntayhtymän talousosasto, pyrki toteuttamaan raportoinnin noudattaen AURA-käsikirjan ohjeistusta mahdollisimman tarkasti. Hyväksytyin aineiston toimituksen jälkeen Rovaniemen koulutuskuntayhtymä on saanut Kuntadata-tietopalvelusta pyynnön tarkastaa raportoitujen sisäisten toimintatuottojen ja -kulujen määrän.

Olemme keskustelleet KKNR-raportointikokonaisuuteen kuuluvien sisäisten erien tulkinnasta niin Kuntaliiton kuin Tilastokeskuksen edustajien kanssa ja eri toimijoilta saamamme vastaukset ovat olleet ristiriidassa keskenään. Tilastokeskus perustelee kantaansa kansantalouden tilinpidon laadinnalla ja tilastoaineiston vertailukelpoisuudella. Tilastokeskus näin ollen peilaa tietotarpeitaan aiemmin Tilastokeskukselle toimitettuun neljännesvuosiraportointiin, joka ohjeistukseltaan poikkeaa AURA-käsikirjan uudesta ohjeistuksesta.

Kuntaliitto on avoimesti kertonut, että Julkisen hallinnon taloustietojen tietomäärittysten ylläpidon yhteistyöryhmässä on eri toimijoiden välillä ollut erilaisia näkemyksiä siitä, miten sisäisiä eriä tulisi KKNR-raportoinnissa käsitellä ja mitä tietoja tulisi ilmoittaa. Rovaniemen koulutuskuntayhtymä on esittänyt toiveensa, että eri raportointikokonaisuuksiin kuuluvien sisäisten erien määrittelyä

tarkennettaisiin AURA-käsikirjaan, jotta eri kuntatalouden toimijat pystyisivät raportoimaan erät yhteneväisesti eikä sisäisten erien kohtelusta syntyisi tulkinnanvaraa. Nykyinen tilanne on epäselvä ja käytännön toimijoille erittäin haasteellinen. Uudessa ohjeistuksessa on runsaasti uusia kirjausohjeita, joilla on erittäin suuri työllistävä vaikutus ilman selkeää yhteyttä raportoinnin oikeellisuuteen.

Muutokset palveluluokitukseen

Käytättehän lausuessanne muutosesityksen numeroa liitteestä 1.

Palveluluokitusta koskevat muutosesitykset 28-64 koskevat palveluluokkia, jotka eivät ole Rovaniemen koulutuskuntayhtymän käytössä, ja näin ollen ko. muutosesityksen kohtiin Rovaniemen koulutuskuntayhtymällä ei ole lausuttavaa.

Muutokset eri raportointikokonaisuuksien tietosisältöihin

Käytättehän lausuessanne muutosesityksen numeroa liitteestä 1.

Muutosesityksen kohtiin 65-85 Rovaniemen koulutuskuntayhtymällä ei lausuttavaa.

Muutokset teknisiin määritteisiin ja pakollisuuksiin

Käytättehän lausuessanne muutosesityksen numeroa liitteestä 1.

Muutosesityksen kohtiin 1-27 Rovaniemen koulutuskuntayhtymällä ei lausuttavaa.

Uudet tietotarpeet ja raportointikokonaisuudet sekä niiden aiheuttamat laajennukset muihin raportointikokonaisuuksiin

Käytättehän lausuessanne muutosesityksen numeroa liitteestä 1.

Koskien muutosesityksen kohtaa 86, Rovaniemen koulutuskuntayhtymä yhtyy Kuntaliiton näkemykseen pidättäytyä kaikista lisäraportointivelvoitteista. Jo nykyiset viranomaisraportointiin liittyvät velvoitteet vievät raportoinnista vastaavan talousosaston henkilöstöresurssia merkittävästi ja kaikki lisävelvoitteet kasvattavat työmäärän myötä henkilöstökuluja, jotka ovat pois Rovaniemen koulutuskuntayhtymän talouspalveluiden ydinprosesseista. Kansantaloudellisesta näkökulmasta lisävelvoitteet kasvattavat hallinnollisen työn määrää ja näin omalta osaltaan edistävät julkisen sektorin tarpeetonta kasvua.

Kuntatieto-ohjelma on ollut valmistelussa usean vuoden ajan ja Kilpailu- ja Kuluttajavirastolla (KKV) on ollut mahdollisuus liittyä raportointikokonaisuuksien määrittelyyn jo valmisteluvaiheessa. Määrittelytyöhön osallistumalla KKV:n raportointitarpeet olisivat olleet integroitavissa nykyisiin kuntataloudesta kerättäviin raportointikokonaisuuksiin. KKV on valtiollinen laitos ja uuden tietokokonaisuuden raportointivelvoite avaa oven muille valtiollisille laitoksille omien raportointivelvoitteiden kasvattamiseen.

Valtiokonttorille tehtävän raportoinnin lisäksi Rovaniemen koulutuskuntayhtymä on ammatillisen koulutuksen järjestäjänä veloitettu osallistumaan OPHn vuosittaiseen kustannustietojen keruuseen. OPH ei ole ollut mukana Kuntatieto-ohjelmassa, joka ammatillisen koulutuksen järjestämisen näkökulmasta on erittäin valitettavaa. Täten OPHn erillisraportointivelvoite tulee säilymään kaikilla opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän järjestämisluvan omaavilla kunnilla, kuntayhtymillä, rekisteröidyillä yhteisöillä ja säätiöillä. Tämä tarkoittaa kaksinkertaisen raportointivelvollisuuden jatkumista.

Lausuntopyynnössä esitetty KILMY-raportointikokonaisuus pohjautuu kilpailulain 30 d §:ään. Kilpailulain 30 d §:ssä kirjanpidollisen eriyttämisen toiminnan liikevaihdon alarajaksi on määritelty 40 000 euroa. Eriyttämissäännöksen tulkintaa ohjaa hallituksen esitys 68/2018 vp, jossa kilpailun ja markkinoiden kannalta merkityksellisenä toimintana on pidetty 40 000 euron ja sen ylittävä vuosittainen liikevaihto. Liikevaihtoraja on Rovaniemen koulutuskuntayhtymän liikevaihtoon suhteutettuna erittäin pieni, puhumattakaan kunnista tai suuremmista kuntayhtymistä. Eriyttämissäännös on tullut voimaan 1.1.2020 ja säännöstä on Rovaniemen koulutuskuntayhtymän toimesta vuoden 2020 tilinpäätöksessä noudatettu. KKV on omilla verkkosivuillaan tunnistanut eriyttämissäännöksen rajoitukset ja käytännönhaasteet, jotka vahvasti nivoutuvat myös automatisoituun talousraportointiin. Pohjaten sääntelyn voimaantulon tuoreuteen ja sääntelyn soveltamisesta aiheutuviin käytännön kokemusten puutteeseen, raportointivelvoitteen lisäämistä asetukseen tulisi Rovaniemen koulutuskuntayhtymän näkemyksen mukaan käyttää erityistä harkintaa.

Kuntatieto-ohjelma ja AURA-käsikirjan tuomat uudistukset ovat vaatineet Rovaniemen koulutuskuntayhtymältä, muiden kuntapuolen toimijoiden tapaan, huomattavia taloudellisia ja ajallisia investointeja taloushallinnon järjestelmien kehitykseen. Kehitystyötä on tähän saakka tehty AURA-käsikirjassa määriteltyjen lähtöolettamuksien perusteella ja kaikki muutostyöt, joita mahdolliset lisäraportointivelvoitteet edellyttävät, on tehtävä yhteistyössä järjestelmätoimittajien kanssa. Nämä kasvattavat edelleen järjestelmäkehityskustannuksia.

Muutosesityksen kohdassa 86 ehdotetun KILMY-kokonaisuuden kuvauksessa on määritelty, että eriytetyt laskelmat markkinoilla tapahtuvasta taloudellisesta toiminnasta tulee raportoida Valtiokonttorille liikelaitoksen tilinpäätöskaavalla. Vaatimus liikelaitoskaavan käytöstä ei nykyisessä tietojärjestelmässämme ole mahdollista ilman jatkokehitystä. Täten raportointi haluttua liikelaitoskaavaa mukaillen tulisi suorittaa manuaalisesti. Tämä on ristiriidassa Kuntatieto-ohjelman tavoitteiden kanssa eli saada yhteisesti määritettyjä ja automatisoidusti tuotettua ja vertailukelpoista taloustietoa päätöksenteon tueksi.

Yllä olevat asiakohdat huomioiden Rovaniemen koulutuskuntayhtymä yhtyy Kuntaliiton näkemykseen pitäytyä kaikista lisäraportointivelvoitteista.

Määttä Viivi
Rovaniemen koulutuskuntayhtymä